Suvestinė redakcija nuo 2013-01-01 iki 2013-02-28

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. 88-4609, i. k. 1121100NUTA00000916

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

DĖL VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIUJE TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2012 m. liepos 18 d. Nr. 916
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (Žin., 2000, Nr. 66-1984; 2012, Nr. 17-752) 6 straipsnio 1 dalies 5 ir 8 punktais, 74 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (Žin., 2011, Nr. 62-2936) 5 straipsnio 2 dalies 4 punktu, 20 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 21 straipsnio 1 ir 9 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Nustatyti, kad iki to laiko, kol bus patvirtintas Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašo 10.3 punkte nurodytas Remtinos elektros energijos gamybos apimties nustatymo tvarkos aprašas, remtinos elektros energijos gamybos apimtis apskaičiuojama vadovaujantis energetikos ministro 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 1-219 „Dėl Elektros energijos supirkimo iš bendrų šilumos ir elektros energijos gamintojų taisyklių patvirtinimo“ patvirtintomis Elektros energijos supirkimo iš bendrų šilumos ir elektros energijos gamintojų taisyklėmis.

3. Nustatyti, kad šiuo nutarimu patvirtinto aprašo nuostatos, išskyrus III skyriaus nuostatas, įsigalioja 2013 m. sausio 1 dieną.

Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius

Energetikos ministras Arvydas Sekmokas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 916

VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIUJE TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje (toliau – viešuosius interesus atitinkančios paslaugos) sąrašą, paslaugų teikimo tvarką, įpareigojimus teikti paslaugas, paslaugų teikimo kompensavimo tvarką.

2. Aprašas taikomas energetikos įmonėms, turinčioms elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo licencijas, asmenims, teikiantiems Apraše nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui, kitiems elektros energijos rinkos dalyviams ir valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo (toliau – Fondas) valdytojui.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1536, 2012-12-19, Žin., 2012, Nr. 150-7692 (2012-12-20), i. k. 1121100NUTA00001536

3. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas administruoja viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius, paskirtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (Žin., 2000, Nr. 66-1984; 2012, Nr. 17-752) 6 straipsnio 1 dalies 6 punktu. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos administruojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) patvirtintu Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašu.

4. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų poreikis ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos nustatomi, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos paskirstomos viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantiems asmenims ar jų grupėms, vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) patvirtinta Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainų skaičiavimo metodika.

5. Apraše vartojama sąvoka „viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos“ – lėšos, skirtos Apraše nustatytų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimui kompensuoti.

6. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme (Žin., 2011, Nr. 62-2936) ir kituose teisės aktuose.

II. VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ SĄRAŠAS IR JŲ TEIKĖJAI

7. Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos apima:

7.1. elektros energijos gamybą naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir jos balansavimą;

7.2. elektros energijos gamybą termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse, kai šios elektrinės tiekia šilumą į aprūpinimo šiluma sistemas ir sutaupomas toks kiekis pirminės energijos, kad bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą galima laikyti efektyvia;

7.3. elektros energijos gamybą nustatytose elektrinėse, kuriose elektros energiją gaminti būtina elektros energijos tiekimo saugumui užtikrinti;

7.4. elektros energetikos sistemos rezervų užtikrinimą nustatytose elektrinėse, kurių veikla būtina valstybės energetiniam saugumui užtikrinti;

7.5. elektros energijos gamybos pajėgumų, strategiškai svarbių elektros energetikos sistemos darbo saugumui ir patikimumui ar valstybės energetinei nepriklausomybei užtikrinti, plėtrą;

7.6. strateginių elektros energetikos sektoriaus projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu įrengiant jungiamąsias linijas su kitų valstybių elektros energetikos sistemomis ir (ar) sujungiant Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemas su kitų valstybių narių elektros energetikos sistemomis, įgyvendinimą;

7.7. energetikos objektų darbo saugumo užtikrinimo, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo veiklą;

7.8. atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių prijungimą prie elektros tinklų;

7.9. elektros tinklų operatoriaus atliekamą elektros tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstravimą, užtikrinančius gamybos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius plėtrą.

8. Viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikia šie asmenys:

8.1. elektros energijos gamintojai (toliau – gamintojai), elektros energijai gaminti naudojantys atsinaujinančius energijos išteklius;

8.2. Vyriausybės nustatyti gamintojai, kuriems pavesta teikti Aprašo 7.2–7.4 punktuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas;

8.3. Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, jos įgyvendinimo plane ar programose ir (ar) Vyriausybės nutarime nustatyti asmenys, kuriems pavesta teikti Aprašo 7.5 ir 7.6 punktuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas;

8.4. asmenys, teikiantys iš Fondo finansuojamas Aprašo 7.7 punkte nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas;

8.5. perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriai, teikiantys Aprašo 7.8 ir 7.9 punktuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas ir balansuojantys Aprašo 7.1 punkte nurodytą elektros energijos gamybą naudojant atsinaujinančius energijos išteklius.

9. Asmenys privalo teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, vadovaudamiesi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje ir mažiausių sąnaudų principu.

III. VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO APIMTIES NUSTATYMAS

10. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo apimtis nustatoma šia tvarka:

10.1. Aprašo 7.2 punkte nurodytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas pageidaujantys teikti gamintojai ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų liepos 15 d. privalo Vyriausybės nustatyta tvarka pateikti informaciją, reikalingą remtinos elektros energijos gamybos apimčiai nustatyti;

10.2. perdavimo sistemos operatorius, atsižvelgdamas į tai, kiek energetikos sistemai būtina gaminti elektros energijos, reaktyviosios galios rezervą, sistemos atstatymo galimybę sistemai nustojus veikti (totalinė avarija), sistemos statinį ir dinaminį stabilumą avarijų atvejais ir kitus energetikos sistemos saugumui ir stabilumui svarbius veiksnius, ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų liepos 15 d. privalo Vyriausybės nustatyta tvarka pateikti informaciją apie ateinantiems metams elektros energijos tiekimo saugumui užtikrinti reikalingus elektros energijos gamintojus ir jiems būtinus pagaminti elektros energijos kiekius;

10.3. Aprašo 7.2 ir 7.3 punktuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantiems gamintojams remtinos elektros energijos gamybos apimtis apskaičiuojama vadovaujantis Energetikos ministerijos parengtu ir Vyriausybės patvirtintu Remtinos elektros energijos gamybos apimties nustatymo tvarkos aprašu.

11. Iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. Vyriausybė patvirtina Aprašo 7.2–7.6 punktuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiančius asmenis, Aprašo 7.5 ir 7.6 punktuose nurodytus projektus ir Aprašo 7.2 ir 7.3 punktuose nustatytą viešuosius

interesus atitinkančias paslaugas teikiantiems asmenims remtinos elektros energijos gamybos apimtį ateinantiems kalendoriniams metams.

12. Energetikos ministerija iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. pateikia Komisijai informaciją, būtiną nustatyti Fondo valdytojui viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas, skirtas Aprašo 7.7 punkte nurodytoms paslaugoms teikti.

IV. VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO KOMPENSAVIMAS

13. Aprašo 7.1–7.3 punktuose nurodytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantiems asmenims už jų pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją kompensuojama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis pagal Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos apraše nustatytą tvarką ir sąlygas.

14. Jeigu kitų teisės aktų nustatyta tvarka Aprašo 7.1 punkte nurodytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiantiems gamintojams netaikoma balansavimo atsakomybė, o jų elektros energijos gamybą balansuoja perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius, perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriaus patirtos Aprašo 7.1 punkte nurodytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiančių gamintojų elektros energijos gamybos balansavimo sąnaudos priskiriamos Aprašo 7.1 punkte nustatytos viešuosius interesus atitinkančios paslaugos teikimo sąnaudoms ir kompensuojamos įvertinant tai, kiek viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų prireiks ateinantį laikotarpį.

15. Aprašo 7.2 punkte nurodytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiantiems gamintojams už pagamintą ir į tinklus patiektą elektros energiją kompensuojama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis, jeigu šie gamintojai tiekia šilumą į aprūpinimo šiluma sistemas ir sutaupomas toks kiekis pirminės energijos, kad bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą galima laikyti efektyvia. Nustatant, ar jų bendra šilumos ir elektros energijos gamyba laikytina efektyvia, atsižvelgiama į kilmės pažymėjimus, išduotus vadovaujantis Elektros energijos, pagamintos didelio efektyvumo kogeneracijos proceso metu, kilmės garantijos pažymėjimų išdavimo taisyklėmis.

16. Gamintojams už Aprašo 7.3 punkte nurodytos viešuosius interesus atitinkančios paslaugos teikimą kompensuojama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis – už pagamintą (taip pat ir naujų generuojančių šaltinių, įrengiamų Vyriausybės nutarime nustatytose elektrinėse, bandomosios eksploatacijos metu) ir į tinklus patiektą elektros energiją.

17. Aprašo 7.2 ir 7.3 punktuose nurodytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantys gamintojai pagamintą elektros energiją parduoda Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis.

18. Asmenims už Aprašo 7.4–7.9 punktuose nurodytų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimą kompensuojama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis pagal Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos apraše nustatytą tvarką ir sąlygas.

V. VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ LĖŠŲ SURINKIMAS

19. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos surenkamos ir pervedamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos, kurių reikia Aprašo 7.1–7.9 punktuose nurodytų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimui kompensuoti, surenkamos iš asmenų už jų faktiškai suvartotą elektros energijos kiekį (taip pat ir už asmenų, gaunančių elektros energiją tiesioginėmis linijomis, suvartotą elektros energijos kiekį).

Punkto pakeitimai:

Nr. 1536, 2012-12-19, Žin., 2012, Nr. 150-7692 (2012-12-20), i. k. 1121100NUTA00001536

20. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos nerenkamos už:

20.1. gamintojų naudojant atsinaujinančius energijos išteklius pasigamintą ir ūkinei veiklai vykdyti suvartotą elektros energijos kiekį (taip pat ir už asmenų, gaunančių elektros energiją tiesioginėmis linijomis, suvartotą elektros energijos kiekį);

20.2. elektros energiją, būtiną elektros energijos gamybos technologiniam procesui užtikrinti, o termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse už elektros energiją, būtiną bendram elektros energijos ir šilumos gamybos technologiniam procesui užtikrinti;

20.3. elektros energiją, būtiną elektros energijos perdavimo ir skirstymo veiklos technologiniam procesui užtikrinti.

21. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos, kurių reikia Aprašo 7.2 ir 7.3 punktuose nurodytoms viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms kompensuoti, nerenkamos iš asmenų už jų termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse pasigamintą ir suvartotą elektros energiją (taip pat ir už asmenų, gaunančių elektros energiją tiesioginėmis linijomis, suvartotą elektros energiją).

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Energetikos ministerija atlieka su elektros energijos tiekimo saugumu ir patikimumu susijusių klausimų stebėseną (monitoringą) šalies elektros energetikos sektoriuje ir kasmet iki liepos 31 d. paskelbia Energetikos ministerijos interneto svetainėje ataskaitą su išvadomis ir pasiūlymais. Stebėsena turi apimti šiuos klausimus: elektros energijos gamybos šaltinių pajėgumo ir jų poreikio balansą, laukiamą elektros energijos galios poreikį ir planuojamus ar statomus elektros energijos gamybos šaltinių objektus, strateginių projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu, – tarpsisteminių jungčių Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija tiesimu, Lietuvos elektros energetikos sistemos sujungimu su kontinentinės Europos tinklais, įgyvendinimo eigą.

23. Asmenys, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

24. Energetikos ministerija ir Komisija pagal kompetenciją atlieka Aprašo nuostatų laikymosi priežiūrą.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 1536, 2012-12-19, Žin., 2012, Nr. 150-7692 (2012-12-20), i. k. 1121100NUTA00001536
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 916 "Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo